

OPPLÆRINGSBOK

Elev:	
Kommune / virksomhet:	

Dok.nr:	OB-002	Revisjon:	1.0	Dato:	20.01.2021
Godkj. av:	Godkj DSB 20. jan 2021				

Opplæringsbok Forkurs Ledelse D

Innholdsfortegnelse

1	Generell informasjon.....	3
1.1	Innledning.....	3
1.2	Mål.....	3
1.3	Bruk og rettleiding for utfylling av opplæringsbok	3
1.4	Identifikasjon / elev.....	4
2	Mål og innhold	5
2.1	Felles mål for internopplæringen	5
2.2	Emner	5
2.3	Metode	5
3	Begrepsbruk i kursplanen	6
4	Læringsmål og avkryssingssider	8
1	Brannforebygging	8
2	Verneutstyr og bestemmelser	8
3	Røyk- og kjemikaliedykking	8
4	Førstehjelp.....	8
5	Brann- og redningsmateriell.....	9
6	Vannforsyning.....	9
7	Slokketeknikk og -taktikk	9
8	Olje- og kjemikalievern	9
9	Restverdiredning	10
10	Vannbasert redning	10
4.1	Arbeidsgivers ansvar.....	10
5	Sammendrag – avsluttende attestasjon.....	11

1 Generell informasjon

1.1 Innledning

Opptakskravet til Forkurs ledelse trinn D er Nettbasert kurs i brannvern og gjennomført internopplæring iht. utfylt Opplæringsbok slik den her foreligger. Forkurs Ledelse trinn D opplæringsboka kan lastes ned fra Norges brannskoles hjemmeside www.nbsk.no.

Iht. oppbyggingen av ledelsesutdanningen i brann- og redningsvesenet, er opptakskravet til Ledelse trinn D (når det er krav til Forkurs), ingeniørutdanning, annen relevant høgskoleutdanning (180 studiepoeng), teknisk fagskole og gjerne lederpraksis fra andre virksomheter enn brann- og redningsvesenet, eller svennebrev som feier og gjennomført forebyggende kurs.

1.2 Mål

Målet med opplæringsboka er å gi fremtidige ledere nødvendig innsikt i grunnleggende brannfaglige emner for å kunne lede innsatser i rollen som overordnet vakt.

1.3 Bruk og rettleiding for utfylling av opplæringsbok

Den som er under opplæring er ansvarlig for utfylling av opplæringsboka. Utfyllingen skjer i samarbeid med den som gjennomfører og godkjenner opplæringen og som også attesterer når det enkelte målet er nådd. Det bør tilstrebes progresjon i opplæringen. Det er en fordel at den praktiske opplæringen skjer samtidig med gjennomføringen av "Nettbasert kurs i brannvern".

Delmålene attesteres etter hvert som de er nådd. Attestasjonen foretas på side 11 i denne opplæringsboka. Rekkefølgen er valgfri og vurderes ut fra stedlige forhold.

Ferdig utfylt opplæringsbok medbringes til kursstart Ledelse trinn D.

1.4 Identifikasjon / elev

OPPLÆRINGSBOK FOR

Fullt navn: ..... Fødselsdato: .....

Adresse: ..... Tlf.: .....

Ansatt (dato): ..... Stilling: .....

Brann- og redningsvesen: ..... Tlf: .....

Adresse: .....

Opplæringsansvarlig (navn/stilling): .....

Opplæring startet (dato): .....

Opplæring fullført (dato): .....

Nettbasert kurs i brannvern startet (dato): .....

Nettbasert kurs i brannvern fullført (dato): .....

2 Mål og innhold

2.1 Felles mål for internopplæringen

- en systematisk teoretisk og praktisk opplæring i brann- og redningsvesenet

Delmål

- vite om grunnleggende brann- og redningsarbeid
- ha et teoretisk og praktisk grunnlag for videre opplæring
- kunne verne om egen og andres sikkerhet og helse
- skape sikkerhet og motivasjon under utøvelse av brann- og redningsarbeid
- ha forståelse for betydningen av å drive med brannforebyggende arbeid
- ta ansvar for egen læring
- kunne se opplæringen i et samfunnmessig perspektiv
- kunne samarbeide med andre
- vise kreativitet i arbeidet
- vise selvstendighet i arbeidet
- vite om bruk av redningsutstyr på en sikker og korrekt måte

2.2 Emner

Det faglige innhold med læringsmål tar utgangspunkt i følgende emner:

Brannforebygging
Verneutstyr og bestemmelser
Røyk- og kjemikaliedykking
Førstehjelp
Brann- og redningsmateriell
Vannforsyning
Slokketeknikk- og taktikk
Olje- og kjemikalievern
Restverdiredning
Vannbasert redning
Samband
PLIVO

2.3 Metode

Sammenhengen mellom opplevelse, forståelse og handlinger er en viktig forutsetning for internopplæringen i brann- og redningsvesenet. Man må derfor bestrebe seg på å skape sammenheng og veksling mellom teoretisk og praktisk opplæring. Det understrekes at opplæringen bør skje i det daglige arbeidet og som et samarbeide mellom brannkonstabelen og den eller de som er ansvarlige for opplæringen i brann- og redningsvesenet.

3 Begrepsbruk i kursplanen

Læringsmål er formulert med bakgrunn i begrep hentet fra tabellene nedenfor.

Kognitive ferdigheter – verb som beskriver mentale handlinger

	Ferdighets-verb	Forklaring	Følger for undervisningen
Kategori 1	Kjenne til / vite om	Kjenner til og vet noe om fenomenet. Forutsetter ikke videre å vurdere hva som skal gjøres, men innebærer det første steget mot forståelse.	En kan tenke seg at det er mulig å lære seg å <u>kjenne til</u> kun gjennom f.eks. forelesninger, film, selvstudie.
	Forstå / forklare	Å kjenne til et fenomen så godt at det kan forklares, utdypes og gjenfortelles.	En kan tenke seg at det er vanskelig å lære seg å <u>forstå</u> uten å skaffe seg et eierforhold til de aktuelle temaene. Forelesninger og litteratur er ofte ikke tilstrekkelig. Eleven må f.eks. arbeide med å se sammenhenger i temaer og hendelser ved å anvende egne erfaringer eller lage egne eksempler. Instruktøren må legge til rette for og etterspørre dette, gjennom f.eks. diskusjoner, oppgaveløsning, demonstrasjoner, forsøk.
Kategori 2	Vurdere	Kan sette opp mot hverandre fordeler og ulemper med problemet/oppgaven, men det er ikke krav til å selv måtte ta beslutninger. Eksempler på vurderinger er å skille mellom to/flere fenomen eller gjøre beregninger.	En kan tenke seg at å <u>vurdere</u> vanskelig lar seg lære uten å arbeide selvstendig med caser eller eksempler (selvvalgte eller valgt av instruktør) der løsningene ikke er selvfølgelige. Instruktøren må legge til rette for og etterspørre dette, gjennom f.eks. caser, table-top.
	Beslutte	Har reflektert over og overveid mulige løsninger, og videre kan fatte en beslutning eller ta en avgjørelse basert på disse vurderingene. Det er ikke tilstrekkelig å bare kunne vurdere.	Å lære seg å <u>beslutte</u> vil i tillegg til forutsetningene under "vurdere" også forutsette at eleven settes i situasjoner der det "oppleves" hvilke konsekvenser den aktuelle beslutning kan gi. Det vil igjen forutsette mer reelle, og mindre fiktive situasjoner i undervisningen, enn under "vurdere" og "forstå". Instruktøren må legge til rette for og etterspørre dette, gjennom f.eks. simuleringsøvelser, andre virtuelle verktøy, fullskala-øvelser.
Kategori 3			

Psykomotoriske ferdigheter (verb som beskriver kroppslige handlinger)

	Ferdighets-verb	Forklaring	Følger for undervisningen
Kategori 1	Gjennomføre under veiledning	Kan gjennomføre handlinger under veiledning, ved å bli vist hvordan og/eller med støtte underveis.	Å lære eller å bli bedre i psykomotoriske ferdigheter forutsetter tilgang til nødvendig fysisk utstyr og relevante situasjoner, der eleven bruker motorikk og sanser i øvelse. Det er ikke tilstrekkelig verken med forelesninger, litteratur eller casebaserte diskusjoner. Å lære seg å <u>gjennomføre under veiledning</u> forutsetter i tillegg til utstyr også en veileder som støtte.
Kategori 2	Gjennomføre (selvstendig)	Å gjennomføre handlinger selvstendig uten tidspress og kompliserende forhold. På kommando, tegn, signal eller etter eget initiativ. Uten veiledning. Det stilles krav til utførelsen.	Å lære seg å <u>gjennomføre selvstendig</u> forutsetter det samme som "gjennomføre under veiledning", men vil i tillegg kreve mer komplekse HMS-tiltak, i og med at studenten skal gjennomføre selvstendig.
Kategori 3	Beherske (ekspert)	Å kunne gjennomføre handlinger fullkomment hvor hensyn er tatt til hurtighet og presisjon. Selv ved kompliserende og distraherende forhold velge raskeste og mest nøyaktige måte å gjennomføre handlingen på. Dette innebærer en viss automatikk og at man er godt drillet.	Å lære seg å <u>beherske</u> forutsetter det samme som "gjennomføre selvstendig", men vil i tillegg kreve ytterligere <ul style="list-style-type: none"> - mer komplekse HMS-tiltak og - mer reelle situasjoner, enn under gjennomføre selvstendig – fordi vanskelighetsgradene på fysiske læringsaktiviteter økes.

4 Læringsmål og avkryssingssider

1 Brannforebygging

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
1.1	vite om hvordan brannforebygging kan redusere sannsynligheten for at det oppstå brann, eksplosjoner og ulykker med farlig stoff		
1.2	vite hva regelverket sier om ansvar og plikter og hvordan samarbeid i eget brann-og redningsvesen kan bidra til et godt brannforebyggende arbeid		

2 Verneutstyr og bestemmelser

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
2.1	vite om sentrale lover og forskrifter som setter krav til verneutstyr og verneutstyrets begrensninger		
2.2	under veiledning bruke fullstendig og ufullstendig åndedrettsvern		

3 Røyk- og kjemikaliedykking

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
3.1	vite om innholdet i veiledning om røyk- og kjemikaliedykking og nødvendige rutiner som gjør det mulig å etablere et tilfredsstillende sikkerhetsnivå for å utøve røyk- og kjemikaliedykking		

4 Førstehjelp

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
4.1	selvstendig gjennomføre primær pasientundersøkelse ABCDE og utføre hjerte-lungeredning etter gjeldende retningslinjer		
4.2	selvstendig utføre førstehjelp og prioritering av skadde personer (triage)		

5 Brann- og redningsmateriell

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
5.1	under veiledning bruke slokkeutstyr som finnes i eget brann- og redningsvesen		
5.2	under veiledning bruke rednings- og frigjøringsverktøy og ulike typer motoriserte redskaper i eget brann- og redningsvesen		

6 Vannforsyning

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
6.1	beherske beregninger av vannføring, utgangstrykk og trykktap i forgrenet utlegg med terrengstigning ved bruk av håndreglene		
6.2	kjenne til plassering av en motorpumpe ved seriekjøring og kunne utføre riktig plassering		
6.3	under veiledning gjennomføre de vanligste slangeutlegg, herunder normalutlegg		
6.4	under veiledning betjene ulike typer pumper		

7 Slokketeknikk og -taktikk

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
7.1	under veiledning velge riktig sløkkemiddel og kjenne til bruksområdene for disse		
7.2	under veiledning velge materiell for ønsket måloppnåelse i forbindelse med brannsløkking		
7.3	under veiledning kunne bekjempe ulike typer branner		
7.4	under veiledning utføre organisering på et skadested		

8 Olje- og kjemikalievern

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
8.1	vite om kommunens og IUA-regionens materiell og bli presentert kommunens oljevernutstyr		
8.2	vite om de krav som stilles til en kommune i forhold til innsats mot akutt forurensing		

9 Restverdiredning

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
9.1	vite om prinsippene for restverdiredning		
9.2	under veiledning bruke enkelt utstyr og enkle metoder for restverdiredning ved røyk- og vannskader (hvis utstyret er tilgjengelig)		

10 Vannbasert redning

Læringsmål

Eleven skal:

		Dato	Sign.
10.1	vite om egen kommunes tilgang til utstyr for overflateredning og regionens redningsdykkerberedskap og bli presentert kommunenes og regionens utstyr og beredskap innen vannredning		

4.1 Arbeidsgivers ansvar

Opplæring i Nødnett, Overflateredning og PLIVO er arbeidsgivers ansvar. Hvordan denne opplæringen foregår er opp til hvert enkelt brann- og redningsvesen, men det er viktig å merke seg følgende:

- Sambandsreglementet stiller krav om at alle brukere av nødnett må ha gjennomgått opplæring før de kan ta Nødnett i bruk. Opplæring av nødetatenes personell håndteres av den enkelte etat.
- I kommuner der risiko- og sårbarhetsanalysen avdekker behov for beredskap ved hendelser som inntreffer i vannrelatert miljø, må det gjennomføres tiltak. Et tiltak kan være å gjennomføre nettbasert kurs om overflateredning på Munio.
- Det er etablert en felles nasjonal og tverretattlig prosedyre for samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO). Det påhviler den enkelte etatsleder, den lokale virksomhetsledelse og det enkelte personell, et ansvar for å gjøre seg kjent med prosedyren, trene og øve på denne i samarbeid med øvrige relevante etater og aktører. Et tiltak kan være å gjennomføre PLIVO grunnkurs på NAKOS-portalen.

5 Sammendrag – avsluttende attestasjon

Emne	Dato	Attestasjon
1. Brannforebygging		
2. Verneutstyr og bestemmelser		
3. Røyk- og kjemikaliedykking		
4. Førstehjelp		
5. Brann- og redningsmateriell		
6. Vannforsyning		
7. Sløkketeknikk og -taktikk		
8. Olje- og kjemikalievern		
9. Restverdireddning		
10. Vannbasert redning		
Samband – Gjennomført opplæring		
PLIVO - Gjennomført opplæring		

Internopplæring fullført

Sted, dato

Brannkonstabel

Brannsjef/Opplæringsansvarlig

Ferdig utfylt opplæringsbok tas med til Norges brannskole og framlegges ved kursstart – Forkurs Ledelse trinn D